

Accountantsdag 2019 liveblog

Volg hier de liveblog van de Accountantsdag 2019, vandaag gehouden in de Van Nelle Fabriek in Rotterdam.

17:33

Nijhuis weet het publiek flink aan het lachen te krijgen met zijn presentatie. Kern van het betoog zijn de eigenschappen die je nodig hebt in de arbitrage, die ook van pas kunnen komen in het accountantsberoep. Rens de Jong sluit af met: "Geweldig. Deze man heeft zijn roeping gemist, had cabaretier moeten worden."

17:22

Communicatie is belangrijk: we durven alles te zeggen tegen elkaar. En steun van je team als het misgaat. We innoveren continu, we dachten we zijn van alle discussie af, we hebben de VAR. We hebben nog nooit zoveel discussie gehad!

17:17

Een ding is belangrijk als je samenwerkt: vertrouwen. Scheidsrechters vinden zichzelf belangrijker, terwijl je elkaar wel nodig hebt. Hij laat aan de hand van een filmpje zien dat hij voor zijn beslissing geheel op iemand anders moet vertrouwen die hij via zijn headset hoort.

17:07

Scheidsrechter en ondernemer Bas Nijhuis wil ons meenemen in de arbitrage; hoe managen wij een wedstrijd? Als scheidsrechter komt er van alles op ons pad. We werken in teams, we moeten innoveren. Bij het samenstellen van een team moet je jezelf goed kennen. Ik ben zelf een dolfijn die alle kanten op springt. Ik heb totaal iemand anders nodig om het team te complementeren.

17:02

Rens de Jong: Wat is de grootste les geweest? De Boer: een corporate sponsor is erg fijn, iemand die je helpt in die startupfase. Shit umbrella noemen we dat, zegt Hendriks. De Jong: Moet je nu weer het gevecht aan met al die nieuwe neo-banks? De Boer: wij hebben een andere propositie, minder betaalverkeer, meer op producten voor de lange termijn.

16:54

Rens de Jong: Is een bank opzetten niet een ondoenlijke zaak? Hendriks: Fintechs zijn heel moeilijk, maar een lean startup-methode is daar goed geschikt voor. Rens de Jong wil even wat laten zien aan mensen thuis. Laat foto's van een bruiloft zien. De Boer legt uit: Knab heeft nu 250 duizend klanten, we hebben ook Aegon bank, en nu halen we de Aegon bank naar ons toe. Op het strand daadwerkelijk een bruiloft georganiseerd tussen de twee bedrijven, met twee collega's die als bruidspaar daar stonden. De bovenliggende corporate cultuur en de startupcultuur moeten nu samenkomen.

16:52

Mike de Boer, cfo KNAB, komt op het podium. September 2012 opgericht. Zeventig man die nachten waren doorgestaan, mensen zien huilen omdat ze live gingen toen dat op het journaal kwam. 2010, Aegon had een nieuwe missie, wilde iets nieuws gaan doen met overzicht van alle financiën. Mike de Boer is als een waakhond als compliance officer naast andere oprichters gezet. Klein kantoortje in Hoofddorp gehuurd, en niemand van de grote bedrijven die er achter zaten mocht zich ermee bemoeien. Corporate kills innovation, zo beaamt hij de eerdere woorden van Hendriks.

16:36

Succes bij Amazon wordt bepaald door het aantal keren dat we iets nieuws proberen. Het is niet erg dat het misgaat, als het maar snel misgaat, want dan heb je nog niet zoveel uitgegeven. Het besef dat je fouten beheerst moet maken, dat is ingewikkeld. Maar je moet die fouten maken, als je het maar gecontroleerd doet.

Als je niet bereid bent risico's te nemen, dan is er een grote kans dat een bedrijf ten onder gaat. Het vermogen om te innoveren is belangrijk voor de continuïteit. Als een bedrijf niet aan innovatie doet, zou dat dan niet in de continuïteitsparagraaf moeten staan als een risico?

16:32

Corporate innovatie is hartstikke moeilijk, omdat veel ceo's investeren in de verkeerde dingen die de status quo vasthouden. Er zijn altijd veel mensen die je tegen proberen te houden, zeker binnen een grote onderneming. Ook maar 10 procent van nieuwe producten slaagt. Bij de lean startupmethode test je producten voordat ze bestaan. We maken eerst afbeeldingen van een product, kopen google ads, en meten hoe erop wordt gereageerd. Vervolgens meet je de response en pas je je product aan totdat het klopt bij de markt.

16:28

Hendriks heeft met startupbootcamp inmiddels 900 bedrijven geholpen bij de startupfase. Hij helpt bedrijven in drie maanden door een ontwikkeling die normaal gesproken anderhalf jaar duurt. Zijn 8,5 jaar geleden begonnen en inmiddels zo'n 600 man groot. Ze maken zogeheten 'groeiversnellers'.

Snel gegroeid omdat ze midden in een digitale explosie zitten waarin het makkelijker is dan ooit om een bedrijf te beginnen. Vroeger veel meer bureaucratie dan nu, ook al is er nu nog steeds te veel bureaucratie. Internet bracht een explosie van innovatie. Het internet dat je nu ziet is slechts nog het topje van de ijsberg, is 15 procent van wat het kan zijn, komt binnen de komende jaren over ons heen spoelen. Veel nieuwe tech komt van startups. Ze staan per jaar met zo'n 20 duizend startups in contact.

1990 van die ideeën hebben we allang gezien. Het gaat niet om het idee. Het gaat om de uitvoering. Het gaat om het team. Slechte teams helpen elk idee om zeep. We zoeken mensen die obsessief bezig zijn met het bouwen van het bedrijf. Wij kennen het profiel dat nodig is. We weten ook dat als je bepaalde capaciteiten niet hebt, dat het dan niet lukt. Wij eisen van startups dat ze met een premediator gaan zitten om problemen te voorkomen. Ben zelf aandeelhouder in 900 startups.

16:21

Rens de Jong heet iedereen weer welkom. Deze sessie gaat over technologie en innovatie. Innovators trekken veel macht naar zich toe, zoals de grote techbedrijven, maar ook die begonnen ooit als startup. Een startup is geen sinecure, is heel populair, maar het doorgroeien is best een ding. Veel bedrijven starten, maar er gaan er ook veel failliet. Wat is het geheim en wat kunnen accountants daarmee? Beginnen met iemand die daar volop in zit, Ruud Hendriks.

16:16

De zaal loopt vol voor het plenaire slot, met sprekers: Ruud Hendriks – oprichter Startupbootcamp, Mike de Boer – cfo Aegon Bank / KNAB en Bas Nijhuis – scheidsrechter en ondernemer.

Deelsessie Opvolging en overdracht

Tijdens de sessie over bedrijfsopvolging benadrukt gespreksleider Simone van Trier het belang van familiebedrijven in de Nederlandse economie. "280 duizend familiebedrijven in Nederland. Dat is ongeveer 70 procent van het totale aantal bedrijven, goed voor de helft van het bbp, ongeveer een derde van de werkgelegenheid. Worden vaak geleid door een of enkele personen."

De kracht van familiebedrijven kan ook een zwakte worden, zeker als het gaat om opvolging of overdracht. Dat weten accountants ook. Dan kun je daar aankomen met al je vaktechnieken, maar dan kan het zomaar zijn dat je toch niet helemaal doordringt.

Eerste spreker is Roberto Flören (RSM Hoogleraar Familiebedrijven en bedrijfsoverdracht). Hij laat een grafiek zien: beursgenoteerde bedrijven wel en niet familiebedrijven. Familiebedrijven presteren aanzienlijk beter. Kleine familiebedrijven hebben hoog rendement, grote wat minder. Beleggingen in Europese familiebedrijven hebben per jaar 5 procent meer rendement dan investeringen in niet-familiebedrijven, in Japan 7 procent meer, in de VS 3 procent.

Flören onderscheidt een aantal belangrijke thema's bij familiebedrijven. Een daarvan is de afhankelijkheid van de directeur. Veel ondernemers zijn trots dat ze nooit op vakantie gaan, zij geven ergens een tikje op in het bedrijf en het draait weer, managementteam zijn vaak ja-knikkers, maar als iemand dan wegvalt heb je een probleem. Bij familiebedrijven is iemand gemiddeld 22 jaar directeur. Je moet familiebedrijven waarschuwen voor de OASE: Overlijden, Arbeidsongeschiktheid, Stoppen met werken, Echtscheiding.

Ook belangrijk zijn opvolgstaten. Er zijn slechts drieduizend opvolgstaten in Nederland, terwijl er 270 duizend familiebedrijven zijn, iets meer dan 1 procent dus. Dat percentage ligt wel hoger bij grote familiebedrijven. Het is belangrijk dat accountants proberen de rollen goed in kaart te brengen die familieleden willen en kunnen spelen in het bedrijf.

Flören wijst er ook op dat veel familiebedrijven alles doen met eigen kapitaal. Er blijkt een verband met innovatie te bestaan; familiebedrijven die ook externe financiering aantrekken en meer investeren zijn vaker innovatief.

Systeemtherapeut Steven Pont houdt een mooi verhaal over hoe belangrijk de relatiedefinitie tussen mensen is, in tegenstelling tot hun takendefinitie. Systeemtheorie gedrag is niet zozeer de functie van het individu, maar de functie van de relatie. Het is bij een familiebedrijf belangrijk om naar al die relaties te kijken. Accountants doen er goed aan om het relationele krachtenveld in kaart te brengen.

Pascal Graat van Bol Adviseurs vertelt over de Family Desk bij Bol. Een speciaal team houdt zich bezig met familiebedrijven. Er is zelfs een huiskamer ingericht, inclusief een doos tissues, waar de families worden uitgenodigd. Graat benadrukt ook hoe belangrijk het is dat je die gesprekken voert met teamleden die goed zijn in het stellen van de juiste vragen, op een manier die ondernemers accepteren.

Eva van der Plas is directeur van familiebedrijf Van der Plas Sprouts, Europees marktleider op het gebied van kiemgroenten. Zij legt uit hoe belangrijk het bij haar familiebedrijf was om de opvolging goed te regelen. Zij haalden er een bedrijfspsycholoog bij die samen met de accountant bij alle gesprekken zat, en zij deden ook assessments. Haar vader en broers waren eigenlijk tegen die gesprekken, maar Van der Plas heeft het doorgezet en uiteindelijk bleek het zeer waardevol.

Deelsessie Risico-analyse

Klaas Knot, president van De Nederlandsche Bank, schetste in zijn speech tijdens de deelsessie over risico-analyse de uitdagingen voor de toekomst in de Nederlandse economie. Aan de hand van concrete recente cijfers liet hij zien waar Nederland het goed doet en waar minder en sloot af met de stappen die nodig zijn om ook voor toekomstige generaties welvaart te garanderen. Zo pleit Knot voor vereenvoudiging van het Nederlandse belastingstelsel, hervorming van het pensioenstelsel en verduurzaming van de economie. Ook moet er gekeken worden naar de verhouding tussen flexibele en vaste arbeid.

» [Lees de speech van Klaas Knot](#)

12:12

Vanaf 13.15 uur starten de deelsessies. De liveblog wordt weer hervat tijdens het plenaire slot van de Accountantsdag.

12:04

Conclusies: De accountant speelt een wezenlijke rol in de continuïteitsbeoordeling.

Toekomstbestendigheidspaaragraaf is een goede bijdrage als permanent aandachtspunt. Continuïteit is niet alleen een kortetermijnvraagstuk, maar ook van de langere termijn. Niet-financiële informatie is belangrijk voor die lange termijn. De CTA heeft gezegd dat continuïteit een grotere rol moet krijgen in de controle, maar dat bijt met een stuk in het rapport waarin staat dat niet-financiële info niet per se gecontroleerd hoeft te worden door de accountant. Daar is Hoogendoorn het niet mee eens.

12:02

FAR heeft een uitgebreid onderzoek gepubliceerd 'A synthesis of research on auditor reporting on going-concern uncertainty' (Marshall A. Geiger, Anna Gold, Philip Wallage) over precies dit onderwerp. Type 1 error: een GCO is afgegeven en de onderneming gaat niet failliet. Hoeft geen error te zijn (veranderde omstandigheden). Type 2 error: geen GCO, maar onderneming gaat na korte tijd failliet (hoeft geen error te zijn, veranderende omstandigheden). Onderzoek wijst uit dat het afgeven van meer GCO's gepaard gaat met een toename van type 1 errors en niet met een afname van type 2 errors. Statische voorspellingsmodellen zoals de Z-score van Altman zijn een betere voorspeller van faillissementen dan het afgeven van een GCO. Het afgeven van een GCO leidt tot een 0,84 procent hogere kans op een faillissement. Dus je hoeft je eigenlijk geen zorgen te maken over het afgeven van die GCO. Maar het leidt wel tot hogere vermogenskosten, lagere credit ratings en lagere aandelenprijzen. Het is dus geen straffeloze optie. Zit er misschien een oplossing in de toekomstbestendigheidspaaragraaf? (White paper 'Continuïteit – Relevantier, niet riskanter', december 2018). Daarin wordt altijd een toekomstbestendigheidspaaragraaf opgenomen. Dat biedt voordelen, want daarmee wordt het een voortdurende board matter. Er is wel een grote uitdaging: het voorkomen van 'boiler plate'-teksten, soort standaardteksten.

11:54

Hij geeft een dilemma: bestuur en RvC menen dat er geen ernstige onzekerheid is over de continuïteit. De externe accountant twijfelt. Hoe moet je dan handelen? Je kunt zeggen: laten we voor de zekerheid een verplichte toelichtende paragraaf opnemen. Of geen goedkeurende verklaring indien het management geen adequate toelichting opneemt. Optie 2 is geen paragraaf opnemen. Optie 1 is niet een straffeloze optie: het leidt mogelijk tot schade voor de entiteit en zijn stakeholders (vermogenschade, self-fulfilling prophecy). Er is een derde optie: het bestuur licht de onzekerheid toe en de accountant neemt een vrijwillige paragraaf Key Audit Matter op.

11:51

Hoogendoorn bespreek ook Standaard 570. Accountants leven in het verleden, zei De Kort. Daar is Hoogendoorn het volstrekt mee oneens. "We moeten heel veel in de toekomst kijken. Schattingen van activa, toekomstige opbrengsten, toekomstige uitgaande kasstromen, etc. In de toekomst kijken is niet hetzelfde als voorspellen. Hoogendoorn wijst ook op het verschil tussen schattingswijziging en foutenherstel (hindsight bias).

11:49

Hoogendoorn: Wat komt er op ons af? Een van de vraagstukken is continuïteit. Hoogendoorn laat een foto van minister Hoekstra zien van de vorige Accountantsdag toen hij de CTA aankondigde en heeft het over de aanbeveling waarin staat dat accountants zich meer bezig moeten houden met continuïteit. Hoogendoorn ziet dat als een continuïtcontinuum dat loopt van kerngezond tot de ondergang van een bedrijf. We maken ons pas echt zorgen bij gereede twijfel over de continuïteit. De meest ingewikkelde situatie zit bij de overgang naar gereede twijfel. Dan moet er gesproken worden met een bedrijf en kan het in de jaarrekening terecht komen. Hoogendoorn wijst op art. 2:384, RJ 170.3 en COS 570 voor definities van onzekerheid over continuïteit. RJ 170.3 is wat hem betreft het duidelijkst.

11:46

De Jong: Leren jullie als accountants eigenlijk van elkaar? Geef je dat aan elkaar door? Daar is de NBA mee aan de slag gegaan, waar de NBA-signaleringsraad uit is voortgekomen. Martin Hoogendoorn, voorzitter van die raad, komt het podium op.

11:43

De Jong: Hoe ziet de energiemarkt er in Nederland over tien jaar uit? Schoenmakers: Er zal veel wind en zonne-energie zijn. Maar die zijn er niet altijd, er is een bepaalde mate van regelbaar vermogen nodig. We moeten op zoek naar nieuwe technologie, waterstof zal ook een hele grote rol gaan spelen.

11:41

De Jong: Ik snap dat het slecht is voor bedrijven, maar het is waarschijnlijk ook een goed idee dat we minder CO2 gaan uitstoten: desperate times call for desperate measures. Wat kan de accountant hierin doen? Kunnen we hem de schuld geven? Schoenmakers: Ik denk dat de accountant hier niet veel in kan betekenen. Als de sluiting echt in beeld komt, dan ga je om de tafel zitten met accountants om te kijken wat je moet doen met je boekhouding. De Jong: Er zijn accountants die zeggen dat je toekomstbestendighheidsverklaringen moet gaan maken. Schoenmakers: Dan denk ik dat er nog heel weinig geïnvesteerd gaat worden, in wat dan ook, ook in windparken. Er is meer maatschappelijk verzet tegen windcentrales dan kolencentrales.

11:37

De Jong: Is er dan geen scenario geweest dat het terugbrengen van die emissie misschien niet ging lukken? Schoenmakers: De overheid is totaal onbetrouwbaar. Dat is gewoon zo. Je kunt dan niet van een bedrijf dat er ook eigen aandeelhoudersgeld in stopt verwachten dat ze dit soort projecten oppakken. De Jong: Wat voor les heeft Uniper geleerd? Schoenmakers: Eigenlijk moet je bij dit soort investeringen op een briefje van de overheid hebben, misschien ook wel via de notaris, waarin staat dat je minimaal 75 procent van de levensduur mag draaien. Maar dat krijg je niet. Ik moet nu nog zien dat bedrijven hier durven in te stappen bij energieprojecten vanwege dit soort onzekerheid.

11:34

De Jong: Is er niet ergens iets geweest in 2006? In 2006 waren er al discussies over CO2. Waren de voelsprietten wel goed? Schoenmakers: In die tijd waren er ook allerlei noden in Nederland. De zware industrie had de stroom nodig, er was druk vanuit de politiek. Er werd aangedrongen op kolencentrales. Als je het politiek debat uit die tijd naleest, dan zie je dat er allerlei scenario's worden geschetst waaruit bleek dat sluiten niet kan. De CO2-uitstoot over de hele levensduur is uitgerekend. Volgens de politiek moest er dan ook iets gebeuren waardoor de emissie in 2050 naar nul zou gaan, en dat is tegen het einde van de levensduur van de centrale, niet 2030.

11:30

De Jong: 2016, feestelijke opening. Een van de gasten was directeur-generaal van ministerie van Energie. Die zou bij de opening gezegd hebben dat er geen plek is voor kolen in het energiesysteem van de toekomst. Schoenmakers: daar zaten de Duitse bazen van E.ON ook bij. De Jong: wat zeiden de bazen? Schoenmakers: Daar vallen dan wel termen als 'apenland', ook al ken ik de exacte vertaling niet.

11:28

Rens de Jong legt de zaak uit van Uniper, die in 2006 mede vanwege de wens van de politiek een kolencentrale bouwde in Nederland die tot 2050 zou draaien, maar die moet nu in 2030 dicht. Hans Schoenmakers van Uniper komt op het podium. Rens de Jong: hoeveel kost dat, een kolencentrale? Schoenmakers: Deze kostte 1,6 miljard. De Jong: Als je weet wat je nu weet, had je hem dan ooit laten bouwen? Schoenmakers: Nee, absoluut niet. Als we in die tijd een kans van 10 procent hadden ingeschat dat dit nu zou gebeuren, dan hadden we het niet gedaan. E.ON (moederbedrijf) is conservatief qua investeringen.

11:26

De Jong: Maar je kunt niet alles zien als accountant toch? Hutten: Dat hangt ervan af hoe goed je ernaar kijkt. Hoe beter je weet hoe corruptie in elkaar kan zitten en hoe beter je je klant kent, hoe beter je kunt zien als er iets niet klopt. Daarom werken we ook samen met de NBA en de AFM, om te kijken hoe je dat beter kunt doen. De Koning: het is ook goed om daadwerkelijk eens een keer ergens te gaan kijken, fysiek echt ergens rondlopen.

11:24

De Jong: hoe komen jullie het meest achter zaken? Hutten: daar hebben we derden voor nodig. Je hebt een omkoper en een omgekochte. Dus we hebben dan een dader-dader-relatie. Beiden melden dat niet. Dus of een bedrijf krijgt wroeging omdat ze schoon schip willen maken omdat bijvoorbeeld de fiscus iets ziet, maar ook heel vaak van accountants, die zien dat er iets niet klopt.

11:23

De Koning: Er zijn zoveel instanties die langs elkaar heen werken, laten we vooral niet nog meer instanties maken. Territoriumdrift, scoringsdrift in Den Haag, etc. De Jong vraagt of dat bij de FIOD ook zo is. Hutten: Nee, dat leeft bij ons niet. Samenwerken kan wel altijd beter.

11:22

De Jong: is er genoeg toezicht? Hutten: waar moet je een corruptietoezichthouder neerzetten? Dat gaat over alle branches heen, kan gaan over geld, wederdiensten, etc. Het is een ingewikkeld vraagstuk; we hebben al zoveel toezichthouders, een aparte toezichthouder plaatsen op corruptie is dan lastig, waar zet je die neer?

11:20

De Koning: je moet in Nederland ook wel hele gekke dingen doen om achter de tralies te verdwijnen. De Jong vraagt aan Hutten of dat inderdaad zo is. Hutten: Dat beeld snap ik, maar ligt misschien wat anders. We pakken niet meer alleen het laaghangend fruit, maar ook de bedrijven, en ook de natuurlijke personen. Je moet een zaak wel helemaal rond kunnen krijgen om mensen achter de tralies te krijgen. Hutten: Vaak wordt een strafbare daad door veel mensen gedaan, waardoor er op allerlei punten hele kleine onderdelen van iets strafbaars worden gedaan, waardoor het moeilijk wordt om één persoon daarvoor verantwoordelijk te stellen. De Jong: baal je daarvan? Hutten: Onze taak is de waarheidsvinding. Wat is er gebeurd? De Jong vraagt aan de Koning of hij dat ook zo ziet, dat het moeilijk is om één persoon te vangen. De Koning: We willen niet alleen boeven achter de tralies, we willen ook dat maatregelen het effect hebben dat iets stopt, dat is niet per se zo als je een persoon achter de tralies zet.

11:15

De Koning: bijvoorbeeld die zaak in Den Haag over groep De Mos. Begint klein en wordt steeds groter. Hier hebben we niet altijd veel last van dat soort dingen, maar in andere landen zijn dit soort zaken veel groter. Bij de ING bijvoorbeeld, dat geld kwam uit Oezbekistan, daar hebben wij geen last van, maar in Oezbekistan zijn mensen bestolen.

11:13

Hutten: Corruptie is een glijdende schaal, begint bij vriendjespolitiek en nepotisme, niet per se strafbaar in Nederland, maar dat glijdt af naar omkoping en afpersing, enzovoort.

11:12

De Jong introduceert Moniek Hutten en Bart de Koning. De Koning heeft boek geschreven 'Vriendjespolitiek' waar allerlei zaken van corruptie in Nederland worden besproken. De Koning: We waren vroeger bijvoorbeeld het kartelparadijs van Europa, dankzij regelgeving vanuit Brussel is dan nu minder. We denken altijd dat we netjes zijn, maar achter de schermen gebeurt een hoop rottigheid. Moniek Hutten: Eens, en de boeven zitten ook hier. Binnen Nederland gebeurt er niet veel op het gebied van corruptie, maar als je kijkt wat grote NL-bedrijven in de rest van de wereld doen dan is het plaatje anders. Dat noemen we dan de 'handelsgeest'. De Koning: de 'VOC-mentaliteit'.

11:08

Klöppling gaat van het podium af. De Jong vraagt het publiek: wie denkt dat Nederland corrupt is? Slechts een paar handen gaan omhoog. Wie denkt dat er in Nederland veel wordt witgewassen? Stuk meer handen gaan omhoog.

11:07

Blendle heeft ook algoritmes zegt De Jong. Klöppling: Ieder bedrijf moet ervoor zorgen dat het product relevant voelt voor de gebruikers. Aan de andere kant probeer je mensen niet in een hokje te duwen. Blendle negeert daarom ook de algoritmes door verhalen toch bij mensen in hun nieuwsbrief te stoppen, of door slim te programmeren. Als ze bijvoorbeeld zien dat een groep mensen berichten skipt waar 'Syrië' in staat, dan doen ze hun best om dat verhaal zo te verpakken dat het toch wordt gelezen. Bij Blendle merken ze ook dat er vraag is ontstaan naar mensen die juist buiten hun bubbel willen worden gebracht, en dat geeft hoop, zegt Klöppling.

11:05

Mensen worden apathisch, dat is gevaarlijk voor de democratie. De macht van die bedrijven zou daarom verkleind moeten worden.

11:04

Deep fakes zijn de volgende stap; je leert op basis van historische data en maakt op basis daarvan nieuwe video's. Daarom is het zo lastig om te herkennen of het fake of echt is. Hoe langer de software leert, hoe beter de deep fakes worden. Klöpping laat een filmpje zien van iemand zien die Tom Cruise nadoet en dan ook elke keer in Tom Cruise verandert terwijl hij dat doet. Als je deze tech slim inzet, dan spreek je mensen aan op hun onderbuikgevoel. Dat soort nieuws blijkt zes keer sneller te verspreiden. Alle social-mediaplatforms zijn erop geoptimaliseerd dat jij zoveel mogelijk video kijkt, en dat werkt in het voordeel van fake news en zaken die inspelen op het onderbuikgevoel. Het is een soort nieuwe verzuiling, waarbij er niet zes maar miljoenen zuilen zijn. Internet wordt zo langzamerhand een outrage-machine. Youtube, Facebook, Whatsapp en Instagram zijn volgens Klöpping daarom de 'bad guys'. Er is nu te veel incentive om ons te voeden met morele paniek en dat is gevaarlijk.

10:57

Klöpping laat ook een video zien van allerlei deep fakes, waarbij Obama, Trump, Kim Kardashian en anderen allerlei dingen zeggen die ze normaal nooit zouden zeggen.

10:54

Als je die voedingsbodem hebt met al die bubbels en gaat kijken naar wat je kunt manipuleren om fake news te maken, dan wordt dat steeds makkelijker. Dat begint bijvoorbeeld met audio. Klöpping laat een filmpje zien over een product van Adobe, waarmee audio erg makkelijk kan worden gemanipuleerd.

10:51

Die sociale mediabedrijven hebben er belang bij dat die bubbels blijven. Mensen vinden het fantastisch om fake news te consumeren. Mensen vinden het fijn om dingen te horen waar ze het mee eens zijn en het idee te hebben dat ze ergens bij horen.

10:49

Er ontstaan ook steeds meer producten met sensoren, alles wordt 'slim'. Slimme speakers, een op de drie Amerikanen heeft een smart speaker in huis, waarop allerlei microfoons zitten die continu luisteren naar wat je doet. Iedereen verdwijnt door al die data mining in zijn eigen bubbel. Alle informatie die je ziet wordt op jouw gepersonaliseerd. Belangrijk om je te realiseren dat er mensen zijn die de behoefte hebben om jou te beïnvloeden. Klöpping laat een filmpje over 'flat earthers' zien, mensen die geloven dat de aarde plat is, als voorbeeld van hoe mensen in hun eigen bubbel kunnen verdwijnen. 62 procent van de Amerikanen krijgt zijn nieuws via social media; dat versterkt die bubbel.

10:45

Dit soort websites worden een soort casino. Het werkt verslavend. Zo gebruikt booking.com de meldingen dat andere mensen aan het kijken zijn naar de kamer waar jij naar kijkt, ze tonen uitverkochte kamers, etc. Dat wordt allemaal getest. Sommige mensen zijn daar gevoelig voor, maar bij mensen die veel dure kamers boeken laten ze bijvoorbeeld zien dat een hotel in de New York Times heeft gestaan.

10:42

Google News deed dat ook met nieuws: als jij rechts was zag je meer kritisch nieuws over links en progressief. Met nieuws vinden we dit moeilijk: je denkt dat je niet alleen met nieuws wordt geconfronteerd dat in jouw straatje past, bij jezelf vind je dat vaak nog wel ok, maar niet als dat ook bij anderen gebeurt. Toch gebeurde dat, omdat mensen dan meer artikelen lazen. Daar kwam opstand uit voort, uit ideologische redenen. Toen zijn ze ermee gestopt, maar nu doen ze het weer, met een nieuw tabblad, 'For you', waarin het meer is gepersonaliseerd. Internet gaat steeds meer voelen als een jas. Neem bijvoorbeeld booking.com, dat is helemaal aangepast aan bezoekers. Alles wordt a/b-getest zodat het het beste werkt voor de grootste groep.

10:38

Klöpping laat een voorbeeld zien van een oorthermometer die alleen getoond moet worden in bijvoorbeeld gebieden met griep. Als blijkt dat Google uit allerlei zoekopdrachten ziet dat er ergens griep is, dan wordt dat iets wat adverteerders kunnen zien en dan kunnen ze aanvinken dat ze een advertentie alleen willen laten zien in gebieden met griep.

10:36

Klötting: klopt, manipulatie is van alle tijden, Stalin deed het al. Hij laat een foto zien waarop Stalin mensen uit foto's heeft weggesloopt. Hij legt uit dat adverteerders met manipulatie bezig zijn. Op internet vindt bij elke ad die je ziet een veiling plaats waarbij jouw kijkgedrag wordt verkocht, jouw profiel wordt verkocht en verrijkt door allerlei partijen.

10:35

Rens de Jong laat een filmpje zien van Boris Johnson die Jeremy Corbyn aanprijst en daarna zelf zegt dat het een deepfake is, een filmpje dat is gemanipuleerd. Het is niet van echt te onderscheiden. Hoe consumeert u informatie, vraagt De Jong. Bent u kritisch op alles wat u ziet? Checkt u wat echt of nep is? Volgende spreker: Alexander Klötting. Weet er alles van.

10:31

Wat nieuw is, is dat de wet- en regelgeving totaal uit de hand loopt. De overheid is totaal onbetrouwbaar. Er komen allerlei zaken uit het niets vanuit de overheid. De Jong: dat heet maken van beleid. De Kort: dan zou je een plan moeten maken, afstemmen, etc. Dat gebeurt niet. De Kort: Neem biomassa, bomen kopen in de VS en die dan hier verbranden. De Jong: Hoe kan dat? De Kort: pure domheid.

10:28

De Kort: Risico's van technologie is fake news; dat is van alle tijden, technologische verandering, en de risico's die daarbij horen zijn ook van alle tijden. Sociale media, internet, zorgt er wel voor dat iedereen zich druk kan roeren. Als er dan een paar millennials zich druk maken kan iets zomaar ineens een groot verhaal worden.

10:27

De Kort: de problemen zijn nu groter dan tien jaar geleden, want die maatregelen lopen nog, dus die kun je niet meer nemen. Wat kun je doen als accountant; zorgen dat je bedrijven later failliet gaan dan die van de buurman. Kunnen wij tegen een klap? Probeer je bedrijf voor te bereiden op die klap. Je moet in radicale scenario's denken.

10:25

De Kort: macro-economie is een soort supertanker. Is voor bedrijfsleven niet zo belangrijk, tijd genoeg om je aan te passen. Het wordt pas een probleem als die supertanker getorpedeerd wordt, dat is zeldzaam, gebeurde bijvoorbeeld in 2008. Grote vraag is nu, dreigt er weer een enorme klap? De Jong: waar zitten die torpedo's? De Kort: bij de ECB, de centrale bankiers. Wat er nu gebeurt, vloeit voort uit de crisis. Banken bleken extreem kwetsbaar, werden toen gered, dat leidde tot een vertrouwenscrisis, diepe recessie, etc. Overheidsbestedingen verhogen, rente verlagen was het medicijn dat werd toegediend, maar het is nooit echt goed hersteld. In 2013 werd de rente weer verlaagd toen het dreigde mis te gaan. Daarom gaat er nu bijna niemand failliet, geld is gratis. Dat heeft consequenties op de financiële markten. We hebben nu zelfs negatieve rente. Wie kon het geloven, vraagt De Kort aan de zaal. Niemand steekt zijn hand op. Het is krankzinnig. We winnen tijd, maar daarboven hangt een enorme bubbel van dat gratis geld. Als iemand daar doorheen prikt en er komt een herprijzing van risico's, dan komt die klap.

10:20

Rens de Jong neemt het weer over. Journalist Kees de Kort komt op het podium. Hoe zou jij deze groep omschrijven, vraagt De Jong. "Mensen die leven in het verleden", zegt De Kort. Dat is de essentie van hun vak. Maar ze proberen ook in de toekomst te kijken, maar dat kunnen ze niet zo goed.

10:18

Accountants hebben ook te maken met klimaatverandering, zeg Van der Vegte. Zie de discussie over stikstof. Als bedrijf heb je daar mee te maken, wat komt er op me af, allerlei heffingen, risicomanagement. Of als samenstellende accountant bij een mkb-bedrijf, wat betekent dat voor ondernemers? En als controlerend accountant; wat betekent dat voor allerlei bedrijfsactiva, afschrijvingen, et cetera?

10:16

NBA-voorzitter Marco van der Vegte komt op het podium. Prachtige locatie zegt hij, werelderfgoed. Leuk om in plaats van in de RAI echt in een bedrijf te staan, en een wat persoonlijker zaal. Van der Vegte heet iedereen welkom. Het zijn roerige tijden. We staan best vaak in de krant, dat komt door allerlei commissies zoals de CTA, 1 oktober het tussenrapport uitgebracht. Tot op heden zijn er zeker wat zaken die de aandacht behoeven en er zullen ook veranderingen komen. Vorige week het rapport van de AFM over de next five, dat zijn er nog maar next twee helaas. Zeker nog een hoop verbeteringen nodig. Niet alleen accountants staan in de krant, de hele maatschappij is roerig, zoals onderwijs, boeren, zorg. Daar past ook een rol in voor accountants, eyeopeners en klaar voor het onverwachte zijn niet voor niets thema's. Sessie van vandaag, waarin we elkaar klaarmaken voor het onverwachte is daarom belangrijk.

10:12

Een van de thema's is "klaar zijn voor het onverwachte". Er is meer onzekerheid op de markt voor bedrijven. Dat komt door concurrentie, die ineens vanuit meer onverwachte hoeken komt, waardoor de uitspraak "zo hebben we het altijd al gedaan" ineens gevaarlijk is geworden. Fraude en corruptie is ook een thema. Levert enorme boetes op, kan flinke impact hebben. Dan de overheid: stel dat je net een varkensstal bent begonnen, dan heb je een probleem. Of je hebt een hele snelle auto gekocht, dan heb je ook een probleem. De overheid kan onberekenbaar zijn. De vraag is: wat is uw rol als accountant hierin? Accountants moeten hier iets mee doen.

10:09

Rens de Jong heet iedereen welkom. Meer dan duizend mensen zijn aanwezig. En De Jong zegt meteen dat er een primeur is: voor het eerst is de Accountantsdag in 010 in plaats van 020! De Accountantsdag 2019 is in de Van Nelle Fabriek in Rotterdam.

10:01

Welkom op het liveblog van de Accountantsdag 2019! Het programma gaat bijna beginnen – de zaal loopt gestaag vol hier voor de plenaire opening. De volgende gasten zullen spreken: NBA-voorzitter Marco van der Vegte, Kees de Kort (econoom, BNR), Alexander Klöpping (internetdeskundige, mede-oprichter Blendle), Bart de Koning (onderzoeksjournalist, auteur 'Vriendjespolitiek'), Moniek Hutten (criminoloog, jurist FIOD), Martin Hoogendoorn (hoogleraar externe verslaggeving, voorzitter NBA-signaleringsraad) en Hans Schoenmakers (managing director Uniper Benelux). Rens de Jong is de dagvoorzitter.

Alle informatie over het programma is te vinden via www.accountantsdag.nl.

Deel dit artikel

GERELATEERD

NIEUWS | 26 november 2019

Terugkijken op de Accountantsdag 2019

Voor ruim 84 procent van de bezoekers heeft de Accountantsdag 2019 aan de verwachtingen voldaan. Waardering is er vooral voor de bijdragen van 'internetnerd' Alexander... →

ACCOUNTANTSDAG 2019: DEELSESSIES | 26 november 2019

Autoriteit Persoonsgegevens draait duimschroeven aan

In de sessie 'Privacy & de accountant' op de Accountantsdag werd duidelijk dat de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) de duimschroeven gaat aandraaien. Na voorlichting... →

ACCOUNTANTSDAG 2019 | 25 november 2019

Accountantsdag 2019: drie 'powerspeeches'

De Accountantsdag 2019 bood tijdens het middagprogramma keus uit drie 'powerspeeches', over de AVG, fusies en overnames en de kracht van het team. →

ACCOUNTANTSDAG 2019 | 21 november 2019

Risico's managen in roerige tijden

Verrassingen bleven uit op de 102e Accountantsdag, waar 1.300 accountants werden voorbereid op het onverwachte. In het oog van de storm even geen bewindslieden,... →

NIEUWS | 21 november 2019

Klaas Knot pleit voor vereenvoudiging belastingstelsel

Het Nederlandse belastingstelsel is "onnodig complex". Dat stelde Klaas Knot, president van De Nederlandsche Bank (DNB) tijdens de Accountantsdag 2019. →
